

Taula Rodona: *Societat, noves formes de solidaritat i d'acció ciutadana*

Resum de la intervenció de Sor Lucía Caram, monja dominica i directora de la Fundació del Convent de Santa Clara de Manresa.

Sor Lucía Caram, monja dominica i Priora del Convent de Santa Clara de Manresa, planteja una ponència en la que, en primer lloc, agraeix el testimoni de les ponents anteriors, tot indicant que estan en el mateix espai de solidaritat i territori. Exposa com des de la finestra de la seva habitació contempla, cada nit, el Pou de Llum, un punt de llum on el silenci de la nit li permet recordar que el 2022 és el record, això és tornar a passar pel cor, d'algú que ens va ajudar a veure les coses d'una altra manera i totalment diferent.

Aquest veure les coses d'una altra manera té a veure amb aquestes noves formes de solidaritat que estem tractant en la taula rodona. Sant Ignasi va veure les coses d'una manera diferent. Aquesta nova forma de solidaritat té a veure amb un cor diferent i també amb una nova mirada. Ella exposa com prové d'una comunitat de clausura i contemplació fundada el segle XIII. Creu que aquesta contemplació també contempla i requereix d'acció a causa dels temps que ens han tocat viure. I és que, segons Caram, la realitat ens ha despertat; ens ha ajudat a llegir la història des de la fe i a humanitzar-la, en fer que sigui carn de la nostra carn.

Sor Lucía ens remet a una imatge de l'Antic Testament que hem llegit reiteradament i que, en massa ocasions, ens ha passat una mica desaparebuda i que és clarament font d'inspiració. És la imatge de la bardissa de Moisès, una bardissa que cremava, però no es consumia. És una apel·lació a una imatge interior. Moisès va sentir, així, una paraula que primer el va cridar pel seu nom i més tard li va suposar una veritable crida interior provinent de l'experiència d'esclavitud del seu poble. Algú que diu que ha sentit l'opressió del seu poble i no ho ha pogut suportar.

Aquesta imatge arquetípica de l'AT serveix a Sor Lucía per explicar com quan van veure com al Convent de Santa Clara es dirigien persones que els venien a demanar alguna cosa per menjar, els va portar a reflexionar que si hi ha un Déu en el que diem que creiem és algú que no ha de poder suportar el gemec del seu poble. Si som contemplatius, també hem de defensar els Drets Humans. I ella i la seva comunitat no podia suportar el gemec del seu poble.

Això va portar a la seva comunitat a demanar-se què havien de fer. Aquest va ser el primer contacte fort amb el que significava la crisi de 2008. Venien, però, d'un entrenament com era de les trobades ecumèniques, a la Parròquia de l'Esperança. Aquelles pregàries van portar a l'exercici del diàleg interreligiós en prendre consciència com el panorama a la ciutat de Manresa havia totalment canviat. Allà es van trobar persones de diverses religions, confessions i sensibilitats i van descobrir la riquesa i pobresa del nostre món. Quan va arribar la crisi del 2008, aquelles persones amb qui compartien les trobades de diàleg interreligiós són les que van quedar excloses del sistema.

La crisi va expulsar als seus amics i germans i amb els qui havíem descobert com Déu té molts noms. Quan això passa, la vida es posa de potes enlaire. Tot va canviar en voler acollir. Van començar repartint entrepans i iogurts. Si abans proveníem d'una bonança econòmica que ens feia acontentar amb la burocràcia, en aquell moment s'arribava a una situació molt diferent. Havia canviat per complet el sistema.

En paraules d'Iñaki Gabilondo havíem pujat a un tren d'alta velocitat i aquest havia descarrilat i amb aquest descarrilament vam descobrir millor el «no puc suportar el clam i gemec del meu poble». Què podíem fer? No podíem fer recursos assistencials ni recursos de contenció i, en canvi, escoltàvem el cor de les persones.

En les primeres reunions amb Serveis Socials exposàvem que volíem acollir amb el cor i escoltar la gent. Una de les coses que se'ns deia era que havíem de guardar una distància prudencial amb els problemes de la gent. Però com ho encaixàvem amb el nostre compromís de no poder suportar el gemec del meu poble? Vam descobrir, però, què teníem raó. Si que calia guardar una distància. Aquesta distància prudencial és la que ens va ensenyar Pere Casaldàliga i es diu proximitat. Això és: posar-nos en la pell de l'altre.

Ens vam adonar que molta gent estava al carrer. Van sortir diferents iniciatives. El pastís està mal repartit, però molt em sembla que el que ens pertoca fer és canviar la recepta del pastís. Això és transformar la situació i la realitat.

Amb la crisi del 2008 ha quedat molta gent en el camí. Com canviar? Igualant oportunitats. És per això que vam crear el programa d'Invulnerables per afavorir la creació de llocs de treball, l'establiment de la col·laboració mixta pública-privada fora ressonant amb les primeres comunitats cristianes que van posar tot el que tenien en comú perquè a ningú els faltés res per viure.

Tots els projectes realitzats han estat un joc i una presa de contacte amb la realitat i adonar-nos com la ferida dels altres ens ha afectat. I és per això que hem intentat donar una resposta des de l'empatia i la proximitat. Hem creat, per exemple, un alberg amb espais de convivència on les persones han generat una gran riquesa. Hem agrupat i acollit persones de diferents cultures que havien estat expulsades fora del sistema. S'han vinculat a un projecte que ha acabat generant una nova comunitat de vida. Això ens ha generat un canvi on la gent entra i surt del convent. La gent viu al Convent, on compartim la vida. Cap on anem? No ho sabem. El que sí sabem és que estem anant a una capacitat de veure les coses d'una forma nova i que ens genera la creació d'una nova forma de viure.

No hem de perdre de vista que la situació és dramàtica. La crisi de la COVID ens ha posat contra les cordes. Molta gent ha quedat en el camí. Ens hem despertat, reconeixent-nos en les pròpies ferides, despertant-nos mútuament i adonant-nos com aquesta bardissa és la que ens recorda que no podem suportar el clam i el lament dels que tenim a prop perquè som responsables del seu patiment. No serem suficientment persones si no les ajudem.

Per últim agraeix la «moguda» de la Traversa amb el desig que ens puguem retrobar en aquestes noves visions de la solidaritat.